herpy

SLANGER

Kornsnok

Pantherophis guttatus

En slank, rolig og robust snok fra det sørøstlige USA med røde, svartkantede flekker på oransje bunn. Den blir 90-150 cm, tåler håndtering og tilgir de fleste nybegynnerfeil, og derfor er den et av de mest nærliggende valgene for den som vil ha sin første slange.

Familie: Colubridae Engelsk: Corn snake Tidligere navn: *Elaphe guttata* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**90-150 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**15-25 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Trelevende og bakkelevende**
Biotop	**Klippeterreng og temperert skog og eng**
Vanskelighetsgrad	**Nybegynner**

STELL

Min. terrarium	**120 × 60 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Varmeplass	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**20-24 °C**
Luftfuktighet	**50-70 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 2
Kosthold	**Virveldyr**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kjønnsmoden	**16-24 mnd.**
Kullstørrelse	**10-30 egg**
Kull per år	**1-2**
Inkubasjon	**55-65 dager** ved 27-28 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Pantherophis guttatus er en slank, ugiftig snok med ovalt hode og runde pupiller. Den ville formen er oransje eller brungul med store, svartkantede røde eller brune flekker nedover ryggen og to rader med mindre flekker langs hver side. Buken har ofte et svart-hvitt rutemønster. Flekkene forklarer det vitenskapelige artsnavnet: *guttatus* er latin for flekket. Slektsnavnet kommer fra gresk og betyr pantherslange, trolig med henvisning til det flekkete og fargerike mønsteret.

Nyklekte unger måler 20-35 cm og er blekere og mer ensfargede enn de voksne. De voksne blir vanligvis 90-150 cm inkludert hale; de minste voksne er omkring 60 cm, og enkelte når 180 cm. Hannene kan bli litt større enn hunnene, men forskjellen er liten. Farger og tegninger varierer med lokaliteten, og i fangenskap er det avlet frem et stort antall morfer med helt andre farger og mønstre, for eksempel albino, snøhvite og nesten svarte dyr. Stellet er det samme for alle morfer.

Tidligere het arten *Elaphe guttata*, og det navnet finnes fortsatt i eldre litteratur. Arten er nysgjerrig og klatrer gjerne, men tilbringer også mye tid under bakken og i skjul. Den har et rolig temperament og tåler regelmessig håndtering, og det er en av grunnene til at den er så utbredt i terrarier.

Utbredelse og leveområde

Pantherophis guttatus er hjemmehørende i det sørøstlige USA. Utbredelsen går fra det sørlige New Jersey, Delaware og Maryland mot sør gjennom Virginia, North og South Carolina og Georgia til hele Florida og vestover gjennom Kentucky, Tennessee, Alabama og Mississippi til Louisiana. Bestandene lenger mot vest, fra det sørvestlige Illinois gjennom Great Plains til Texas, regnes i dag til den nærstående *Pantherophis emoryi*, som tidligere var en underart.

Arten er også funnet på enkelte karibiske øyer, blant annet Caymanøyene, De amerikanske jomfruøyer, Anguilla, Antigua og Saint-Barthélemy, og det finnes en innført bestand i Bahia i Brasil. Kartet viser utbredelsen i USA.

> **Naturlig utbredelse:** USA.

LEVEOMRÅDE

Pantherophis guttatus lever i mange slags levesteder på land: løvskog og blandingsskog, steinete skråninger, enger, åpne gresslettere, skogkanter og dyrket mark. Den sees også i og ved hus, låver og forlatte bygninger, der det er gode skjul og rikelig med gnagere. Den finnes fra havnivå opp til omkring 1.800 m, men holder seg oftest på lavere høyder.

Slangen er mest aktiv i skumringen og om natten. Den klatrer i trær og busker etter fugler og egg og følger gnagere ned i gangene deres. Når den ikke jakter, hviler den under bark, i stubber, i sprekker og i hull i jorden. Den soler seg også på stein. Om vinteren er den mindre aktiv, særlig i den nordlige delen av utbredelsesområdet, mens den i sør kan formere seg nesten hele året.

Stell

TERRARIET

En voksen *Pantherophis guttatus* trenger et terrarium på minst 120 × 60 × 60 cm (lengde × bredde × høyde). Tommelfingerregelen er at lengden minst tilsvarer slangens egen lengde, og bredden halvparten av den. Høyden på 60 cm gir plass til grener, som arten klatrer på. Større er alltid bedre. Arten skal holdes enkeltvis.

Unger er små og flinke til å skjule seg, men kan som regel flytte rett inn i et godt sikret terrarium i voksen størrelse når det er mange tette skjul. De første månedene kan et mindre terrarium med hengslede dører foran gjøre det lettere å holde øye med dyret.

Innred med minst to skjul, ett i den varme og ett i den kjølige enden, pluss et fuktig skjul til hudskifte. Legg til grener, korkbark og kunstige eller levende planter, slik at slangen kan klatre og strekke seg. Som bunnsubstrat brukes et tykt lag fuktholdig materiale, for eksempel en blanding av økologisk matjord, kokosfiber og litt lekesand, slik at den kan grave. Fjern avføring straks, og bytt bunnsubstratet helt hver 3.-4. måned. Unngå spon av furu og seder, fordi de aromatiske oljene kan skade slangen.

Terrariet må ha et lokk som kan låses. Arten er en dyktig rømningskunstner, og en ung slange kan snike seg ut gjennom svært små åpninger. Terrarier med frontdører og nettlokk er sikrest.

TEMPERATUR

Det må være en tydelig temperaturgradient, slik at slangen selv kan velge. Solplassen under varmekilden skal være 30-32 °C, og den kjølige enden 24-27 °C. Om natten kan temperaturen falle til vanlig romtemperatur, 20-24 °C, og varmen slås av. Nyklekte og unge dyr under ett år holdes varme også om natten.

Bruk en halogenspot eller en annen glødepære over nettlokket, som varmer opp en solplass der slangen kan legge seg. Under et skjul ved solplassen kan det suppleres med en varmematte, men den må alltid styres av en termostat og ligge under bunnen eller under skjulet, slik at slangen ikke kommer i direkte kontakt med den. Mål temperaturen med digitale termometre med føler: ett på solplassen og ett i den kjølige enden. Hold alltid varmekilden utenfor slangens rekkevidde, slik at den ikke kan bli brent.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal ligge på omkring 50-70 %. Anbefalingene varierer fra 40-60 % til 65-75 %, og arten klarer seg fint i hele spennet, så lenge det er et fuktig skjul til hudskiftet. Et tykt, fuktholdig bunnsubstrat med et lag løv og en stor vannskål hjelper, men i den høye enden av spennet må det også sprayes. Fuktigheten er høyest om natten og i den kjølige enden.

Konstant vått bunnsubstrat og stillestående luft gir mugg, så ventilasjonen må være god.

En stor, tung vannskål med friskt vann skal alltid stå fremme. Bytt vannet daglig, og skrubb skålen hvis den er skitten. Slangen drikker av skålen og kan også legge seg i den. Velg en skål som ikke velter.

LYS OG UVB

Pantherophis guttatus er mest aktiv i skumringen, men trenger en tydelig dag og natt. Lyset er på 12 timer i døgnet, gjerne 13 timer om sommeren og 11 timer om vinteren, styrt av en tidsbryter. Nattlys, også farget, er unødvendig og kan forstyrre døgnrytmen.

Arten kan leve uten UVB, men UVB anbefales, fordi det gagner både trivsel og helse. Den hører til Ferguson-sone 1-2. Bruk et T5 HO-rør på 5-6 % over den varme enden, og sikt mot en UV-indeks på høyst 2-3 på solplassen. Med rør over et nett er avstanden fra røret til slangens rygg på solplassen ca. 25-35 cm, uten nett ca. 35-45 cm; mål helst med et UV-meter. Sørg for skygge og skjul i resten av terrariet. Bytt røret hver 12. måned, fordi UV-utbyttet synker selv om røret fortsatt lyser. Glass og plast foran røret stopper UVB.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Pantherophis guttatus spiser hele, frosne og tinte gnagere. Mus er det mest brukte fôret, og større dyr får små rotter. Vaktelkyllinger, vaktelegg og små øgler gir variasjon og et mer allsidig kosthold, men er ikke nødvendige. Levende byttedyr frarådes, fordi gnageren kan skade slangen. Vil slangen bare ta levende bytte, må fôringen overvåkes, og byttet må ut av terrariet igjen etter høyst én time. Bedøv aldri levende bytte.

Bredden på byttet skal tilsvare 1-1,5 ganger slangens bredeste del. Flere byttedyr samlet må høyst veie omkring 10 % av slangens vekt. Veiledende fôringsintervaller:

- Nyklekte unger (20-50 cm): hver 5.-7. dag.
- Ungdyr (50-115 cm): hver 7.-10. dag.
- Halvvoksne dyr (90-125 cm): hver 10.-12. dag.
- Voksne dyr over 90 cm: hver 14.-21. dag.
- Eldre dyr over 18 år: hver 10.-14. dag.
- Over- eller undervektige dyr: et annet intervall, men først etter en veterinærs vurdering.

Tin byttet langsomt i kjøleskap natten før, og varm det til omkring 38 °C i en lukket pose i varmt vann rett før fôring. Veie slangen månedlig, og tilpass intervall og størrelse slik at vekten holder seg jevn. Fôrdyr fra oppdrett kan mangle vitamin D, så pudre byttet lett med et kombinert kalk- og vitamintilskudd av og til, særlig uten UVB. Bruk aldri viltfangede gnagere, som kan overføre sykdommer og parasitter.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

ATFERD OG HÅNDTERING

Pantherophis guttatus tåler regelmessig håndtering bedre enn de fleste krypdyr og blir som regel rolig og nysgjerrig. La et nytt dyr falle til i to uker og spise regelmessig før det håndteres. Start med høyst 5 minutter om gangen, og øk gradvis. Håndter 1-2 ganger i uken og høyst én gang daglig.

Rør lett ved slangen med en papprull, eller stryk kroppen med en slangekrok, slik at slangen vet at det er håndtering og ikke fôringstid. Kom til slangen fra siden, og støtt så mye av kroppen som mulig. Ta aldri tak i halen, og hold hodet unna ansiktet. Vent minst 48 timer etter et måltid, fordi oppkast er farlig og kan være dødelig. Håndter heller ikke slangen når den er i hudskifte med blålige, melkehvite øyne. Den ser dårlig og er mer defensiv.

Unger er nervøse og napper etter det meste, men bittene er svake og opphører som regel med alderen. Arten er solitær og skal holdes alene.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hanner og hunner kan ikke skilles utenpå på unger. Kjønnsbestemmelse krever en sonde eller erfaring med å vende halen, så den bør utføres av en erfaren person eller veterinær. Hannen har som regel en lengre og tykkere halerot. Kjønnsmodning avhenger mer av størrelse enn av alder og inntreffer vanligvis etter 16-24 måneder, ved en lengde på omkring 75 cm eller en vekt på omkring 250 g. Hunnen må være voksen og i god kondisjon før hun settes i avl.

PARRING

Parringen skjer vanligvis om våren etter en kjølig periode om vinteren. Perioden er ikke nødvendig, men er vanlig i avl: dyrene kjøles ned til omkring 10-16 °C i 60-90 dager på et sted uten forstyrrelser og uten sterkt lys. Deretter varmes de opp igjen og fôres godt.

Hannen oppsøker hunnen via duft og berøring. Flere hanner må ikke settes sammen, fordi de slåss om hunnen. Hunnen må være i god kondisjon.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger egg en til to måneder etter parringen, som regel i løpet av forsommeren. Kullet er vanligvis 10-15 egg, enkelte ganger opptil 30, og i fangenskap kan en hunn legge to kull i samme sesong. Eggene er hvite, læraktige og avlange, omkring 4-6 cm lange.

Gi hunnen en eggleggingskasse med fuktig sphagnum eller vermikulitt og en åpning, slik at hun kan grave seg inn og legge eggene. Flytt eggene til inkubatoren etter leggingen. Hunnen må ha rikelig med fôr etterpå, fordi leggingen tapper henne.

INKUBASJON

Eggene flyttes til en boks med fuktig vermikulitt eller perlitt uten å bli snudd, slik at de ligger i samme stilling som i kassen. Boksen må ha små luftehull og stå i en inkubator ved 27-28 °C. Substratet skal være jevnt fuktig.

Eggene klekkes etter omkring to måneder, 55-65 dager. Ungene skjærer seg ut med en eggtann. Enkelte unger fra friske egg kommer ikke gjennom det seige skallet. Egg som faller sammen eller blir muggne, kastes først når det er tydelig at de er døde.

Les mer: Inkubasjon av egg

OPPDRETT AV UNGER

Nyklekte unger måler 20-35 cm og skifter hud i løpet av de første dagene, før de begynner å spise. Hold dem enkeltvis i små, sikre terrarier med tette skjul, et fuktig skjul og en vannskål. Unger under ett år må også holdes varme om natten. Tilby en liten, nyfødt mus hver 5.-7. dag.

Vei og mål ungene jevnlig. De vokser raskt og er utvokste etter halvannet til to år. Ungene må ikke holdes sammen, heller ikke søsken, fordi arten kan spise mindre artsfeller.

Helse og vanlige feil

Pantherophis guttatus er robust, og de fleste problemer skyldes feil varme, fuktighet eller fôring. De typiske feilene er:

- Overvekt ved for hyppig eller for stor fôring. Vei slangen månedlig, og skjær ned hvis kroppen blir rund og ryggen forsvinner.
- Oppkast, hvis slangen håndteres for tett på et måltid eller blir kald. Gi fred i minst 48 timer etter fôring.
- Dårlig hudskifte med hudrester på øynene og halespissen, når luften er for tørr. Gi et fuktig skjul og en vannskål, slik at slangen kan bløtgjøre huden.
- Midd, som sees som små svarte prikker i vannskålen og på slangen. De krever behandling og grundig rengjøring av terrariet.
- Luftveisinfeksjoner med hvesende pust, slim fra nese og munn eller åpen gape. De skyldes ofte for lav temperatur eller dårlig hygiene.
- Skader fra varmekilder som ikke er sikret, eller fra levende bytte.

Et friskt dyr har klare øyne, glatt hud og et solid grep. Kontakt en veterinær med erfaring på krypdyr hvis slangen ikke vil spise på flere uker, går ned i vekt, har problemer med pusten eller har forandringer i huden.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.